



Kirje

17.3.2023

VN/8094/2023
VN/8094/2023-MMM-1

Lausuntopyyntö kalatalouden innovaatio-ohjelmia koskevasta käyttösuunnitelmasta

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelmassa 2021–2027 on sitouduttu käynnistämään monivuotiset tutkimus- ja kehittämisohjelmat (innovaatio-ohjelmat) kalatalouden elinkeinojen kestävä kasvun tukemiseksi sekä kalatalouden ympäristöasioiden edistämiseksi.

Maa- ja metsätalousministeriö on laatinut ehdotuksen innovaatio-ohjelmia koskevaksi käyttösuunnitelmaksi. Siinä määritellään innovaatio-ohjelmien periaatteet, rahoitus sekä niiden hakuun ja hallinnointiin liittyvät menettelytavat. Innovaatio-ohjelmien rahoittaminen perustuu ministeriön vahvistamaan käyttösuunnitelmaan Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa koskevan kansallisen lain (997/2021) 18 § mukaisesti.

Maa- ja metsätalousministeriö pyytää jakelussa mainituilta tahoilta lausuntoa liitteenä olevasta käyttösuunnitelmasta 11.4.2023 mennessä.

Lausuntopyyntö ja siihen liittyvä materiaali on saatavana osoitteessa <http://mmm.fi/lausunnolla>. Lausuntoja voivat antaa myös muut kuin jakelussa mainitut.

Lisätietoja esityksestä antaa neuvotteleva virkamies Timo Halonen (puh 0295 162411, sähköposti: timo.halonen@gov.fi).

Osastopäällikkö

Tuula Packalen

Neuvotteleva virkamies

Timo Halonen

Liitteet Kalatalouden monivuotisten tutkimus- ja kehittämisohjelmien rahoittamiseen sovellettava käyttösuunnitelma, luonnosversio 17.3.2023

Jakelu Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Pohjois-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Suomen ympäristökeskus SYKE
Luonnonvarakeskus
KEHA ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus
Suomen Kalankasvattajaliitto ry

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Suomen Vapaa-ajankalastajien Keskusjärjestö ry
Kalatalouden Keskusliitto ry
Suomen Ammattikalastajaliitto SAKL ry
WWF Suomi
VTT Technical Research Centre of Finland
Suomen kalakauppiaaliitto ry
Pro Kala ry
Suomen Sisävesiammattikalastajat ry
Lapin Kalaleader
Perämeren rannikon kalaleader
Kainuun ja Koillismaan kalaleader
Pohjanmaan kalaleader
Itä-Suomen kalaleader
Sisä-Suomen kalaleader
Kuha-Suomen kalaleader
Lännen kalaleader
Saaristomeren kalaleader
Etelärannikon kalaleader

Tiedoksi

VN/8094/2023-MMM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Halonen Timo 91214737V

2023-03-17

Packalen Tuula 91228524L

2023-03-17

Kalatalouden monivuotisten tutkimus- ja kehittämishjelmien rahoittamiseen sovellettava käyttösuunnitelma

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston
Suomen ohjelma 2021-2027

Luonnos 17.3.2022

Johdanto

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston (EMKVR) Suomen ohjelman 2021–2027 keskeiset tavoitteet ovat kalatalousalan kestävän kasvun tukeminen, alkutuotannon edellytysten turvaaminen, uudistumisen ja innovaatioiden vauhdittaminen sekä ympäristökysymysten yhä parempi huomioiminen.

Suomen EMKVR-ohjelman yksi päätavoitteista on uudistumisen ja innovaatioiden vauhdittaminen. Siinä keskeisessä roolissa on ohjelmakaudella 2014–2020 aloitettu innovaatio-ohjelmamalli, jota jatketaan ja kehitetään. Ohjelmat perustuvat jatkossakin EMKVR-ohjelman mukaisesti yksityisen ja julkisen sektorin vahvaan kumppanuuteen ja toimintamallia muutetaan aiempaa yrityslähtoisemmäksi, jotta ohjelmien välitön vaikuttavuus alan toimintaan kasvaisi.

Tässä käyttösuunnitelmassa määritetään Suomen EMKVR-ohjelman 2021–2027 monivuotisiin tutkimus- ja kehittämisohjelmiin eli innovaatio-ohjelmiin suunnattavan rahoituksen kohdentaminen sekä hallinnolliset menettelyt Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastosta annetun lain (997/2021) 18 §:n mukaisesti. Käyttösuunnitelma koskee Manner-Suomea.

Innovaatio-ohjelmien periaatteet ja tavoitteet

Monivuotisilla innovaatio-ohjelmilla pyritään koko toimialaa pysyvästi hyödyttävään kehitystyöhön. Ohjelmien tavoitteena on edistää yritysten välistä sekä yksityisten ja julkisten toimijoiden väliseen kumppanuuteen perustuvaa verkostomaista kehitystyötä ja suunnata se Suomen EMKVR-ohjelman sekä Kotimaisen kalan edistämishojelman keskeisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamiseen.

Verkostoituneessa kehitystyössä toimijoiden sitoutumisen ja toiminnan vaikuttavuuden näkökulmasta on erityisen tärkeää, että verkostoon kuuluvat toimijat määrittelevät yhdessä tavoitteet ja toimenpiteet, joilla haluttu tavoitetilä pyritään saavuttamaan. Tämän vuoksi käyttösuunnitelmassa innovaatio-ohjelmille ei määritellä tavoitteita ja toimenpiteitä. Innovaatio-ohjelmien puitteissa muodostuvien verkostojen tehtävänä on määrittää verkoston tarkemmat tavoitteet ja kehittämistyön painopisteet. Toimintamalli mahdollistaa reagoinnin muuttuviin tilanteisiin ja tarpeisiin sekä luo edellytykset laajojen ja moniulotteisten haasteiden ratkaisemiselle sekä useiden rahoituslähteiden hyödyntämiselle.

Verkostomaisella toimintatavalla edistetään kalatalouden innovaatorakenteiden (kumppanuusmallit, kokeilu ympäristöt ja liiketoimintaekosysteemit) muodostumista ja kehittymistä koko kalatalouden arvoketjussa. Onnistuessaan rakenteet mahdollistavat ja tukevat toimialan jatkuvaa kehittymistä, kalatalouden verkostoitumista muiden toimialojen kanssa sekä parantavat kalatalouteen liittyvän tutkimus- ja kehittämistoiminnan vaikuttavuutta ja myös suomalaisten tutkimuslaitosten ja yliopistojen kykyä hyödyntää kansainvälistä, alan kehittämistä tukevaa, tutkimusrahoitusta. Samalla paranevat yritysten kyky ja mahdollisuudet panostaa uusien teknologioiden ja tuotteiden kehittämiseen ja käyttöönottoon sekä tuotannon arvon nostamiseen.

Innovaatio-ohjelmien toiminnan ja kehitystyön rahoitus

Innovaatio-ohjelmat toteutetaan yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja julkisten toimijoiden kumppanuusmallilla, jolla pyritään löytämään ratkaisuja kalatalouden keskeisiin tarpeisiin ja ongelmiin sekä luomaan uusia kasvumahdollisuuksia. Innovaatio-ohjelmien tulee hakemuksessaan määrittää ohjelmakohtainen visio, johon työllä pyritään sekä kehittämissuunnitelma, joka jäsentää tarvittavan kehitystyön painopistealueet ja hyödyt toimialan yritystoiminnalle sekä tunnistaa konkreettiset toimenpiteet vuosille 2023-2027. Kehittämissuunnitelma tulee valmistella keskeisten yritysten ja tutkimus- ja kehittämisorganisaatioiden yhteistyönä. Se tulee myös päivittää vuosittain, jotta se on ajantasainen ja voidaan ottaa huomioon Suomen EMKVR-ohjelman kehittämisrahoituksen suuntaamisessa ja rahoitettavien hankkeiden valinnassa.

Innovaatio-ohjelmille myönnettävää rahoitusta voi käyttää verkoston toimintaan sekä kehittämissuunnitelmassa tunnistettujen keskeisten toimenpiteiden toteuttamiseen. Rahoitus on avustusta, jonka yhteenlaskettu osuus kokonaiskustannuksista voi olla korkeintaan 90 %.

Innovaatio-ohjelmien tunnistamiin tutkimus- ja kehittämistarpeisiin voidaan hyödyntää Suomen EMKVR-ohjelman muita rahoitustoimenpiteitä sekä muita kansallisia ja kansainvälisiä rahoituslähteitä.

Innovaatio-ohjelmissa kehitystyö voi tapahtua tutkimuslaitoksen ja yritysten yhteistyönä, tutkimuslaitosten yhteisenä kehitystyönä tai yksittäisen tutkimuslaitoksen työnä. Keskeistä on, että tehtävä työ ja siitä syntyvät tulokset hyödyttävät koko toimialaa ja ovat julkisia. Innovaatio-ohjelmien verkostojen tulee olla avoimia ja mahdollistaa uusien yritysten ja toimijoiden mukaantulo myös ohjelmien toteuttamisen aikana.

Yritysten oman T&K –toiminnan tai uuden liiketoiminnan edistäminen on innovaatio-ohjelmien keskeinen tavoite. Kokonaan julkisesti rahoitettu kehitystyö ja sen tulokset eivät voi palvella ainoastaan yksittäistä yritystä tai pientä yritysryhmää, vaan tulosten tulee olla laajasti toimialan hyödynnettävissä. Innovaatio-ohjelmat voivat edistää yksityistä T&K-toimintaa toimina, joilla nopeutetaan yksityisen kehitystyön käynnistämistä tai siihen liittyvien tulosten hyödyntämistä yleishyödyllisessä kehitystyössä. Yritysten omaa T&K-toimintaa voidaan rahoittaa EMKVR-ohjelman yritysten kehittämisrahoituksella.

Innovaatio-ohjelmien kehitystyön tulee kohdistua erityisesti lähitulevaisuuteen, koska ohjelmien tulee saavuttaa konkreettisia tuloksia Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelman 2021–2027 toteuttamisen aikana. Kehitystyö voi kattaa myös pitkälle tulevaisuuteen liittyvien liiketoimintojen ja innovaatioiden tunnistamisen ja edistämisen. Niihin sisältyy usein suuria mahdollisuuksia, mutta näiden usein vaatimaa perustutkimusta ei voida toteuttaa innovaatio-ohjelmien perusrahoituksen puitteissa, vaan se vaatii muuta ohjelmien ulkopuolista rahoitusta.

Innovaatio-ohjelmat rahoitetaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäisen vaiheen toteutus on pituudeltaan noin 2,5 vuotta (vuoden 2025 loppuun) ja toinen vaihe kattaa vuodet 2026-2028. Toisen vaiheen rahoittamisen ehtona on, että ensimmäinen vaihe on toteutettu tuloksellisesti. Ensimmäisessä vaiheen toteutukseen varataan rahoitusta yhteensä 5,25 milj. euroa ja toisen vaiheen rahoittamiseen 3,0 milj. euroa. Tavoitteena on, että innovaatio-ohjelmien tunnistamien konkreettisten toimenpiteiden rahoitus tapahtuu jatkossa enenevässä määrin hakumenettelyiden kautta myönnettävien rahoitusten kautta tai yrityslähtöisten TKI-toimien kautta. Tällä pyritään kannustamaan siihen, että verkostot kykenevät hyödyntämään monipuolisesti erilaisia kansallisia ja kansainvälisiä rahoituslähteitä kehitystyöhön ja että kehitystyö siirtyisi entistä enemmän yrityslähtöiseksi.

EMKVR-ohjelman jatkuvalla arvioinnilla sekä innovaatio-ohjelmien vaiheistamiselle ja vuosittain päivitettävän kehittämissuunnitelman avulla pyritään varmistamaan, että odottamattomiin muutoksiin ja tarpeisiin voidaan reagoida nopeasti ja muuttaa tarvittaessa innovaatio-ohjelmien lähestymistapaa ja/tai painopisteitä.

Innovaatio-ohjelmien toteutuksen ohjaus ja yhteistyö

Ohjelmien toteutusta ohjaavat ja johtavat ohjelmille asetettavat ohjausryhmät. Ohjausryhmien vastuulla on varojen käytön kohdentaminen ja seuranta sekä kehittämistyön ohjaus ja kehittämissuunnitelman vahvistaminen ja ajantasaisena pitäminen.

Käynnistettävillä innovaatio-ohjelmilla on yhteisiä painopistealueita. Nämä voivat liittyä esimerkiksi laadun ja kalojen hyvinvoinnin parantamiseen tai digitalisaation ja uusien teknologioiden hyödyntämiseen. Ohjelmien tulee koordinoita yhteisten painopistealueiden toteutus, jotta vältetään päällekkäisiltä toimilta ja varmistetaan tiedon siirtyminen keskeisten toimijoiden käyttöön.

Ohjelmien yhteisten painopistealueiden lisäksi ohjelmien välisellä yhteistyöllä on mahdollisuus saavuttaa kustannustehokkuutta ja synergiaa eri toimenpiteiden toteuttamisessa. Tämän vuoksi ohjelmien koordinoijien tulee huolehtia tiedon siirtymisestä ja toimenpiteiden toteutuksen koordinoinnista ohjelmien välisellä vuorovaikutuksella ja säännöllisillä tapaamisilla. Tällä varmistetaan myös ohjelmien välinen vertaisoppiminen sekä parhaiden käytäntöjen jakaminen.

Ohjelmien tulee laatia viestintäsuunnitelmat sekä varata riittävät resurssit niiden toteuttamiseen. Ohjelmat voivat myös laatia ohjelmien yhteisen viestintäsuunnitelman ja hakea tarvittaessa erillisrahoitusta sen toteuttamiseen.

Kansallinen kalatalousverkosto voi tukea ohjelmien välisiä koordinoitaitoimenpiteitä ja erilaisten tilaisuuksien järjestämistä sekä tiedon siirtoa ja jalkauttamista.

Innovaatio-ohjelmien haku, hallinnointi ja ohjaus

Maa- ja metsätalousministeriö käynnistää määräaikaisen hakumenettelyn innovaatio-ohjelmien valitsemiseksi. Ministeriö järjestää hakumenettelyn aikana avoimen hakuklinikan, jolla tuetaan hakemusten valmistelua ja käsitellään innovaatio-ohjelmiin (mm. hakumenettelyyn) liittyviä kysymyksiä.

Hakijoiden tulee esittää ehdotus kumppanuusverkoston rakenteesta, kehittämisen tarkemmista tavoitteista sekä alustava luonnos kehittämissuunnitelmasta ja rahoituksen kohdentumisesta hallinnointiin, koordinointiin ja konkreettiseen kehitystyöhön. Verkostoon voi kuulua tutkimuslaitoksia, kehitysorganisaatioita ja toimialan järjestöjä ja yrityksiä. Verkostoon voi kuulua myös kansainvälisiä tutkimus- tai kehitysorganisaatioita. Myös Ahvenanmaalla toimivat yritykset tai toimijat voivat olla osa innovaatio-ohjelmien verkostoa.

Hakemuksessa on kuvattava verkoston hallinnointiin liittyvät menettelytavat ja järjestelyt sekä sopimukselliset järjestelyt vastuullisen toteuttajan ja verkoston toimijoiden välillä. Hakemuksessa on myös

esitettävä tavoitteet ja mittarit, joiden mukaisesti ohjelmien tuloksellisuutta ja vaikuttavuutta seurataan. Hakemuksessa on oltava vastuullinen hakija (tuensaaja), joka vastaa rahoituksen hallinnoinnista ja siihen liittyvistä vastuista sekä toiminnan raportoinnista. Innovaatio-ohjelmien vastuullinen toteuttaja asettaa ohjelmalle ohjausryhmän.

Ohjelman toteuttamisesta aiheutuneet kulut maksetaan tosiasiallisesti aiheutuneiden ja maksettujen tukikelpoisten kustannusten mukaisesti. Yleiskustannuksiksi voidaan hyväksyä 15 % tukikelpoisista palkkakustannuksista.

Maa- ja metsätalousministeriö ja ELY-keskukset arvioivat hakemukset tuen saajan hallinnollisten valmiuksien, verkoston kehittämistyöhön soveltuvuuden näkökulmasta sekä kehittämissuunnitelman laadun ja sisällön perusteella. Hakemusten priorisointi toimenpiteittäin tapahtuu rahaston seurantakomitean hyväksymien toimenpidekohtaisten valintaperusteiden mukaisesti.

Eri innovaatio-ohjelmien valintaperusteet ja painotukset ovat seuraavat:

Kalastuksen kehittämisohjelma (toimenpide 1.1.1)

- Hanke edistää kalatalouden yritystoiminnan kestävä kasvua (30 pistettä)
- Hanke parantaa yritystoiminnan kannattavuutta (30 pistettä)
- Hanke edistää kalan elintarvikekäytön lisäämistä (30 pistettä)
- Hanke edistää uusien teknologioiden tai toimintatapojen kehittämistä ja/tai käyttöönottoa (**30** pistettä)
- Hanke toteutetaan yhteistyössä tutkimuslaitoksen tai vastaavan tahon kanssa (**30** pistettä)
- Hanke edistää kalastajien välistä yhteistyötä (**30** pistettä)

Vesiviljelyn kehittämisohjelma

- Hanke edistää kalatalouden yritystoiminnan kestävä kasvua (30 pistettä)
- Hanke edistää uusien teknologioiden tai toimintatapojen kehittämistä ja/tai käyttöönottoa (**30** pistettä)
- Hanke toteutetaan yhteistyössä tutkimuslaitoksen tai vastaavan tahon kanssa (**30** pistettä)
- Hanke parantaa yritystoiminnan kannattavuutta (30 pistettä)

Uusien tuotteiden kehittämisohjelma

- Hanke edistää kalatalouden yritystoiminnan kestävä kasvua (30 pistettä)
- Hanke edistää uusien teknologioiden tai toimintatapojen kehittämistä ja/tai käyttöönottoa (**30** pistettä)
- Hanke edistää kalatalouden sivuvirtojen arvon lisäystä (30 pistettä)

- Hanke edistää vajaasti hyödynnettyjen kalalajien tai vieraslajien käyttöä elintarvikkeena tai muuna korkean arvon tuotteena (30 pistettä)
- Hanke toteutetaan yhteistyössä tutkimuslaitoksen tai vastaavan tahon kanssa (**30** pistettä)
- Hanke parantaa yritystoiminnan kannattavuutta (30 pistettä)

Kalan menekinedistämisen ja laadun kehittämisohjelma

- Hanke edistää kalatalouden yritystoiminnan kestävää kasvua (30 pistettä)
- Hanke edistää kalatuotteiden laadun tai jäljitettävyyden parantamista (30 pistettä)
- Hanke edistää toimialaa koskevaa vuoropuhelua (30 pistettä)
- Hanke edistää kansainvälistymistä (30 pistettä)
- Hanke edistää kalatalousalan sisäistä tai ulkoista yhteistyötä (30 pistettä)

Ympäristöohjelma

- Hanke edistää uusien teknologioiden tai toimintatapojen kehittämistä tai käyttöönottoa (**30** pistettä)
- Hanke toteutetaan yhteistyössä tutkimuslaitoksen tai vastaavan tahon kanssa (**30** pistettä)
- Hanke tukee kalakantojen hyvää tilaa (30 pistettä)
- Hanke edistää vesiekosysteemien biologista monimuotoisuutta, suojelua ja ennallistamista (30 pistettä)

Kalatalouden innovaatio-ohjelmat

Ohjelman nimi	Uusien tuotteiden kehittämisohjelma
Ohjelman sisältö	Suomen EMKVR-ohjelman ja Kotimaisen kalan edistämishojelman tavoitteena on kotimaisen kalan arvon lisääminen ja jalostusasteen nostaminen. Painopistealueena ovat silakka, kilohaili, särkikalat ja muut vajaasti hyödynnetyt kalalajit sekä kalanjalostusteollisuuden sivuvirrat. Tavoitteena on siirtää tai kehittää Suomen olosuhteisiin soveltuvaa teknologiaa ja toimintatapoja (ml. digitaaliset ratkaisut) kalasaaliiden ja teollisuuden sivuvirtojen hyödyntämiseksi mahdollisimman täysimääräisesti ja jalostamiseksi korkean arvon tuotteiksi. Kalan saaliin jalostusasteen ja arvon lisääminen edellyttää korkean laadun varmistamista koko arvoketjussa.

EMKVR-ohjelman toimenpide	Toimenpide 2.2.1: Kalan jalostuksen innovaatiot, kehittäminen ja neuvonta
Rahoitus	Enintään 1,6 milj. euroa, josta ensimmäiseen vaiheeseen enintään 1,0 milj. euroa

Ohjelman nimi	Kalan markkinoinnin ja laadun kehittämisohjelma
Ohjelman sisältö	Suomen EMKVR-ohjelman ja Kotimaisen kalan edistämishojelman tavoitteena on kalan käytön lisääminen ja viennin arvon lisääminen. Tämä edellyttää pitkäjänteistä työtä alan kalan markkina-aseman parantamiseksi ja houkuttelevuuden lisäämiseksi sekä toimialan kansainvälistymisen ja viennin vauhdittamiseksi. Kalan kysynnän lisäämisessä korkea laatu ja myös digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen ovat keskeisessä asemassa.
EMKVR-ohjelman toimenpide	Toimenpide 2.2.3: Menekinedistäminen
Rahoitus	Enintään 1,35 milj. euroa, josta ensimmäiseen vaiheeseen enintään 0,75 milj. euroa

Ohjelman nimi	Kalastuksen kehittämisohjelma
Ohjelman sisältö	Suomen EMKVR-ohjelman ja Kotimaisen kalan edistämishojelman tavoitteena on kaupallisen kalastuksen kannattavuuden parantaminen ja kestävien kasvuedellytysten luominen. Tämä edellyttää toimialan keskeisten haasteiden ratkaisemista ja mm. uusien teknologisten, digitaalisten ja kalan laadun parantamiseen tähtäävien ratkaisujen hyödyntämistä ja käyttöönottoa.
EMKVR-ohjelman toimenpide	Toimenpide 1.1.1: Kaupallisen kalastuksen innovaatiot, kehittäminen ja neuvonta
Rahoitus	Enintään 1,6 milj. euroa, josta ensimmäiseen vaiheeseen enintään 1,0 milj. euroa

Ohjelman nimi	Vesiviljelyn kehittämisohjelma
Ohjelman sisältö	Suomen EMKVR-ohjelman ja Kotimaisen kalan edistämishojelman tavoitteena on vesiviljelytuotannon kestävä kasvun edellytysten parantaminen ja kannattavuuden parantaminen. Tämä edellyttää toimialan keskeisten haasteiden ratkaisemista ja mm. uusien teknologisten sekä kalan laadun ja hyvinvoinnin parantamiseen tähtäävien ratkaisujen hyödyntämistä ja käyttöönottoa.
EMKVR-ohjelman toimenpide	Toimenpide 2.1.1: Vesiviljelyn innovaatiot, kehittäminen ja neuvonta
Rahoitus	Enintään 2,1 milj. euroa, josta ensimmäiseen vaiheeseen enintään 1,5 milj. euroa

Ohjelman nimi	Kalatalouden ympäristöohjelma
Ohjelman sisältö	Suomen EMKVR-ohjelman ja Kotimaisen kalan edistämishojelman tavoitteena on parantaa kalavarojen elinvoimaisuutta, tuottoa ja kestäväää hyödyntämistä tukemalla kalavarojen luontaisen lisääntymisen edellytyksiä.
EMKVR-ohjelman toimenpide	Toimenpide 1.6.1: Ympäristön ja kalavarojen tutkimus- ja kehittämishankkeet
Rahoitus	Enintään 1,35 milj. euroa, josta ensimmäiseen vaiheeseen enintään 0,75 milj. euroa

5. Innovaatio-ohjelmien vaikuttavuuden arviointi

Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahaston Suomen ohjelman keskeinen periaate on jatkuvan arvioinnin ja ennakkoinnin soveltaminen ohjelman toimeenpanoon. Tavoitteena on, että käytössä on koko ohjelmakauden ajan tarkkaa tietoa toimintaympäristöstä ja siinä tapahtuvista muutoksista sekä toteutettujen toimenpiteiden vaikutuksista. Tällöin varojen käytön periaatteita ja painotuksia voidaan tarvittaessa muuttaa ja siten parantaa ohjelman vaikuttavuutta.

Arviointi- ja ennakkointityön toteuttamisesta vastaa Luonnonvarakeskus, jolla on vahva asiantuntemus kalataloudesta sekä kokemus politiikkatoimenpiteiden vaikuttavuuden arvioinnista. Arviointityöhön osallistetaan kalatalouden toimiala, hallinto ja keskeiset sidosryhmät. Tämä tapahtuu muun muassa siten, että arviointi- ja ennakkointituloksia käsitellään toimintaohjelman seurantakomiteassa sekä kalastuksen, vesiviljelyn, jalostuksen ja kaupan kehittämissryhmissä.

Kehittämissryhmät koostuvat alan yritysten, etujärjestöjen (elinkeino- ja ympäristöjärjestöt), tutkimuksen ja hallinnon edustajista. Kehittämissryhmien tehtävänä on seurata alan kehittymistä sekä käydä keskustelua ja vaikuttaa alan toimintaedellytyksiin. Innovaatio-ohjelmien tuloksellisuuden ja vaikuttavuuden seuranta on yksi kehittämissryhmien keskeisistä tehtävistä.

Luonnonvarakeskus voi olla osallisena yhden tai useamman kalatalouden innovaatio-ohjelman toteuttamisessa. Tässä tapauksessa Luonnonvarakeskuksen tulee eriyttää arviointityö arvioinnin objektiivisuuden varmistamiseksi.